

BERETNING OM MYRFORSØKENE I TRYSIL 1925.

13. FORSØKSÅR

Av herredsaqronom *Harald Lunde*.

VÆR- OG VEKSTFORHOLDENE var i sommer gunstige. Det var sol og rikelig med regn, som var godt fordelt i veksttiden; men avlingsresultatene fra forsøkene her bærer dog ikke preg derav. Årsaken hertil kommer av at myren på Enebo og Vestre-kjølen var aldeles for rå, da grøftene ikke virket. På Skarli derimot var feltet skadet av isbrand.

Kunstgjødseleu blev utsådd 14. mai, og høstningen fant sted den 17.—20. august.

Når undtas den i 1923 avgrøftede og ompløide teig felt 4 — gjødslingsfeltet — var myren på Enebo svært småtuert og den naturlige eng så å si enerådende.

Tab. I. *Oversikt over nedbøren i Trysil 1925.*

Måned	Nedbør i mm.	
	1925	Middels for 26 år
Mai	138,0	51,2
Juni	29,7	49,9
Juli	99,9	91,0
August	123,0	106,1
September	60,5	67,7
Oktober	83,6	80,5
Sum, mai—oktober . .	534,7	446,4
Sum, 1. mai—31. august	390,6	298,2

Følgende forsøk har vært igang i Trysil:

1. Grusnings- og kalkningsforsøk.
2. Avgrøftningsforsøk.
3. Gjødslingsforsøk (3 felter).

Av gjødslingsfeltene er et på Enebo og et hos gårdbruker P. O. Elgshøen på Skarli, og et hos gårdbruker Ole Rønningen på Vestre-kjølen.

Engfrøblandingsforsøkene måtte i år sløifes, fordi de isådde grasfrøslag var utgått.

GRUSNINGS- OG KALKNINGSFORSØK. Dette forsøk blev anlagt i 1912 på nydyrket 1,0—1,20 m. dyp — lite formuldet grasmyr. Skjønt det nu er 13 år siden feltet blev kalket med de i tabell II anførte mengder, viser den fremdeles tydelig virkning. Det beste resultat viser 4 hl. kalk + 80 lass grus (rute III), der i gjennomsnitt for de 6 siste år har gitt 576 kg. tørt høi pr. dekar, mens rute 0 — uten kalk og grus har gitt 489 kg. — altså 87 kg. tørt høi mindre. Som en god nr. 2 kommer rute I med 562 kg., kun 14 kg. pr. dekar under rute III. Dernæst kommer rute II med 515 kg. pr. dekar, der ligger 26 kg. pr. dekar over den ukalkede og ugrusede rute 0.

Gjødslingen i 1925 har vært pr. dekar: 15 kg. superfosfat, 20 kg. kalisalt 40 % og 10 kg. norgesalpetær.

Tab. II. *Kalk- og grusningsfeltet på Enebo 1925.*

Kalk og grus pr. dekar Tilført 1912	Avling 1925, 6 års eng			Tørt høi pr. dekar Gj.snitt 1920—25
	Duggfritt gras kg. pr. dekar	Tørr rest av 1 kg. gras	Tørt høi kg. pr. dekar	
0. Uten kalk og grus	795	} 0,46	366	489
I. 4 hl. kalk . . .	967		445	562
II. 80 lass grus . .	970		446	515
III. 4 hl. kalk . . . + 80 lass grus .	1040		478	576

AVGRØFTNINGSFORSØK. Som foregående har dette forsøk vært igang siden myrforsøkene i Trysil tok sin begynnelse i 1912. Der sammenlignes 3 forskjellige grøfteavstander, nemlig 10 m., 20 m. og 30 m. De samme gjødselmengder er benyttet her som til kalk- og grusningsfeltet. Avlingens størrelse på de forskjellige teige fremgår av nedenanførte tabell III.

Som det vil ses av tabellen står 10 m. teigen temmelig overlegen. I gjennomsnitt for de 6 siste år har 10 m. teigen gitt 582 kg. tørt høi pr. dekar, mens 20 m. teigen har gitt 103 kg. mindre pr. dekar og 30 m. teigen 125 kg. tørt høi mindre pr. dekar enn 10 m. teigen pr. år.

For alle 13 år forsøket har pågått stiller resultatet sig således i gjennomsnitt:

10 m. teigen	—	584 kg. høi pr. dekar	=	100 %
20 »	—	535	—	= 92 »
30 »	—	472	—	= 81 »

Tab. III. *Avgrøftningsforsøk på Enebo 1925.*

Teigbredde	Avling 1925, 6 års eng			Tørt høi pr. dekar Gj.snitt 1920 - 25
	Duggfritt gras kg. pr. dekar	Tørr rest av 1 kg. gras	Tørt høi kg. pr. dekar	
10 m. teig	1296	} 0,40	518	582
20 m. teig	1009		404	479
30 m. teig	920		368	457

Disse tall taler for sig selv. Både 20 og 30 m. grøfteavstand er for stor. Grasbunnen og plantebestanden på disse teige gav også et godt fingerpek derom. På 20 og særlig på 30 m. teigen var det småtuv i småtuv, mens 10 m. teigen var ganske fri for slike. På 10 m. teien forekom iallfall nogen pct. av de oprinnelig isådde grasfrøslag, som timotei og engrævehale, men på de andre teige var disse også totalt borte.

GJØDSLINGSFORSØK. Disse forsøk har som før nevnt vært igang på 3 forskjellige steder, nemlig på Enebo, Skarli og Vestre-kjølen. Feltet på Skarli ligger 715 m. o. h., men det blev skadet av isbrand og derav kommer det dårlige resultat. Feltet på Vestre-kjølen er derimot for rått (22 m. grøfteavstand), og dertil skadet av isbrand.

Til nærmere opplysning om disse felter henvises til de to foregående beretninger inntatt i «Meddelelser fra det norske myrselskap» nr. 1 for 1923 og nr. 3 for 1925.

Feltet på Enebo blev avgrøftet og ompløid 1923. Her var det iår en avling som langt over avlingen på de to andre felter. Det beste resultat gav 20 kg. tomasfosfat, + 20 kg. 40 % kali + 20 kg. norgesalpeter, nemlig 662 kg. tørr høi pr. dekar.

Det er nu 4de høsteår for feltet på Skarli og Vestre-kjølen. Gjennomsnittresultatet for disse år fremgår av tabell IV. Det viser et meget stort utslag for kvelstoffgjødning på Skarli og et forholdsvis like så stort utslag for kali på Vestre-kjølen.

Sammenlignet med ugjødslet har allsidig gjødsling gitt stort utslag, gjennomsnittet for 4 år på Skarli er 4 ganger og på Vestre-kjølen 3 ganger så stor avling. Ser man på utslagene for de enkelte verdistoffer har kvelstoff gitt det største utslag på Skarli, dernæst kommer kali og så fosforsyre, idet uten salpeter bare har gitt en meravling i forhold

Tab. IV. *Gjødslingsforsøk på Enebo,*

Gjødsling pr. dekar	Enebo iste års eng		
	Duggfritt gras kg. pr. dekar	Tørr rest av 1 kg. gras	Tørr høi kg. pr. dekar
o. Ugjødslet	910	} 0,43	391
I. 20 kg. tomasf. + 20 kg. kali 40 ⁰ / ₁₀₀ + 20 kg. N.salp.	1540		662
II. 20 » » + 20 » » » + 0 » »	1410		606
III. 20 » » + 0 » » » + 20 » »	1173		504
IV. 0 » » + 20 » » » + 20 » »	1340		576
V. 30 » » + 20 » » » + 20 » »	1450		625
VI. 20 » » + 10 » » » + 20 » »	1380		593
VII. 20 » » + 20 » » » + 10 « »	1500	645	

til ugjødslet på kun 23 % av hvad allsidig gjødsling har gitt, kali har gitt en meravling på 65 % og fosforsyre en meravling på 83 % av hvad allsidig gjødsling har gitt.

På Vestre-kjølen stiller forholdet sig betydelig anderledes, idet kali

Skarli og Vestre-kjølen i Trysil 1925.

Skarli						Vestre-kjølen					
Duggfritt gras kg. pr. dekar	Tørr rest av 1 kg. gras	Tørt høi kg. pr. dekar	Gj.snitt tørr høi kg. pr. dekar 1922—25	Meravling efter de forskjellige gjødslinger	Når meravlingen av allsidig gjødsling i = 100 er forholdet	Duggfritt gras kg. pr. dekar	Tørr rest av 1 kg. gras	Tørt høi kg. pr. dekar	Gj.snitt tørr høi kg. pr. dekar	Meravling efter de forskjellige gjødslinger	Når meravlingen av allsidig gjødsling i = 100 er forholdet
178	0,50	89	115	—	—	340	0,50	170	154	—	—
734		367	450	+ 335	100	980		490	445	+ 291	100
522		261	193	+ 78	23	800		400	328	+ 174	60
452		226	333	+ 218	65	480		240	207	+ 53	28
540		270	394	+ 279	83	1020		510	445	+ 291	100
656		328	401	+ 286	85	1020		510	464	+ 310	107
624		312	388	+ 273	81	1120		560	463	+ 309	106
660		330	348	+ 233	70	890		445	371	+ 217	75

der har gitt det største utslag, salpeter det næststørste og fosforsyren har her ikke gitt noget utslag. Uten kali er meravlingen i forhold til ugjødslet 28 %, uten kvelstoff 60 % og uten fosforsyre 100 % av hvad allsidig gjødsling har gitt.